

Resume

Natura 2000-område nr. 25 Vangså Hede

Områdebeskrivelse

Området består af et stort og sammenhængende klitområde beliggende mellem havet og Nystrup Klitplantage. I klitområdet må især fremhæves de store arealer med klithede. Desuden skal nævnes de mange øvrige klittyper og flere næringsfattige søer. En mindre del af ovennævnte klitplantage indgår også i området. Området rummer også et værdifuldt fugleliv og en del sjældne planter.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper.

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten national eller international betydning. De er på internationalt plan værdifulde, fordi der er tale om så store sammenhængende klitområder i noget nær naturtilstand, dvs. med fri dynamik, naturlige vandstandsforhold og et veludviklet og varieret plante- og fugleliv. Af vigtige naturtyper må især nævnes grå klitter og klitlavninger, samt de næringsfattige søer, hvoraf flere formentlig er lobeliesøer, opkaldt efter den sjældne plante tvepibet lobelie. I området forekommer en stor del af regionens klitheder.

Området rummer andre sjældne planter som langbladet soldug, skotsk lostilk og hjertelæbe. Som fuglelokalitet er området især værdifuldt for hjejle, men også for tinksmed, trane og mosehornugle. Af andre dyr findes her stor vandsalamander og odder.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Flere steder er der problemer med tilgroning med vedplanter, høje urter og græsser, pga. den høje belastning med luftbåren kvælstof og manglende pleje, ligesom invasive arter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. Specielt områdets næringsfattige søer er truet af næringsstofbelastning. De våde naturtyper er flere steder truet af udtørring som følge af grøftning.

Målsætning

Det overordnede mål for Natura 2000-området er at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus.

Områdets grå klitter, klitheder, klitlavninger og næringsfattige søer prioriteres højt.

Områdets truede arter prioriteres højt. Det gælder hedepletvinge, hjejle og mosehornugle.

Det prioriteres at bevare den nuværende procentvise fordeling af de forskellige naturtyper i området. Samtidig prioriteres lobeliesøer på bekostning af tilgroede, fugtige klitlavninger.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)				X
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen i denne plan vil have to hovedpunkter: sikring og forbedring af nuværende lysåbne naturforekomster ved fortsat rydning, samt sikring af passende ekstensiv drift.

Sikring af lysåbne forhold i klitnaturtyper sker ved rydning af opvækst, en passende vedvarende drift og pleje samt en indsats over for invasive plantearter på naturtyperne. For de vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre god hydrologi. Levesteder for den truede art hjejle sikres og om muligt udvides.